

Pozdravni nagovor dr. Igorja Bizjaka, direktorja Urbanističnega inštituta Republike Slovenije

Spoštovane kolegice in kolegi, cenjeni gostje, udeleženske in udeleženci Sedlarjevega srečanja,

veseli me, da se lahko znova srečamo ob dogodku, ki že tako dolgo povezuje strokovnjake s področja urbanizma, prostorskega načrtovanja, krajinske arhitekture in okolja. Sedlarjevo srečanje je postalo pomemben prostor za izmenjavo znanja, izkušenj ter predvsem za razmislek o tem, kako usmerjati razvoj našega prostora v smeri, ki bo dolgoročno vzdržna in kakovostna za vse njegove prebivalce.

Tema letošnjega srečanja – varovanje tal in zelenih omrežij v prostorskem načrtovanju – je izjemno aktualna. Tla so ena najpomembnejših, toda hkrati najbolj spregledanih naravnih dobrin. So temelj kmetijske pridelave, ponor ogljika, filter za vodo in življenjski prostor številnih organizmov. Vendar se prav tla vsakodnevno izgubljajo zaradi pozidave, erozije in onesnaženja. Zato je izjemno pomembno, da jih ne razumemo le kot surovino ali površino za gradnjo, ampak kot živ ekosistem, ki potrebuje varstvo, spremljanje in premišljeno upravljanje.

Zeleni sistemi – od mestnih parkov do ekoloških koridorjev in krajinskih povezav – pa so hrbtenica trajnostnega prostora. Povezujejo naravne in urbane procese, prispevajo k blaženju podnebnih sprememb, izboljšujejo zdravje prebivalcev in krepijo družbeno povezanost.

V okviru tega želim predstaviti projekte, pri katerih sodeluje Urbanistični inštitut Republike Slovenije. Projekt SPADES programa Horizont EU, o katerem boste danes slišali tudi na predavanju, je eden izmed pomembnih projektov, pri katerih sodelujemo. Drugi, kjer smo vodilni partner, je PlanToConnect programa Alpine Space, ki obravnava vzpostavljanje zelenih in modrih omrežij za ekološko povezljivost v alpskem prostoru, pri čemer se osredinja na integracijo teh omrežij v prostorsko načrtovanje na različnih ravneh – od lokalne do transnacionalne. Projekt NATURO razvija strateški okvir in metodologijo za vključujoče načrtovanje in upravljanje na naravi temelječih rešitev (v nadaljevanju: NBS) s poudarkom na opolnomočenju lokalnih skupnosti in ranljivih skupin za soustvarjanje mestnih odprtih prostorov. S testnimi primeri, kot je občina Velenje, projekt krepi družbeno in ekološko odpornost urbanih območij ter spodbuja dolgoročne spremembe v lokalnem upravljanju in oblikovanju politik za pravičnejši dostop do NBS. Projekt Ven za zdravje raziskuje povezave med zelenimi površinami in zdravjem prebivalcev ter razvija kazalnike za oceno vpliva prostorskih ureditev na telesno dejavnost in dobro počutje.

Vloga inštituta je tudi spodbujanje interdisciplinarnega načina razmišljanja in načrtovanja, pri čemer je podatkovno podprt in povezan z raziskovalnimi izkušnjami raziskovalcev inštituta ter praktičnimi izkušnjami ministrstev in občin. Zato nas veseli, da se Sedlarjevih srečanj udeležujejo predstavniki ministrstev, raziskovalnih organizacij, lokalnih skupnosti in zasebnih podjetij. Le s skupnim delom lahko dosežemo, da bodo prihodnji prostorski načrti upoštevali tudi tisto, kar pogosto ni vidno – kakovost tal, podtalnico ter življenjski prostor ljudi in drugih živih bitij.

Današnje srečanje naj bo zato priložnost za nova spoznanja in povezovanja. Hvala in uspešno delo želim vsem predavateljem in udeležencem srečanja.

.....
Dr. Igor Bizjak, direktor
Urbanistični inštitut Republike Slovenije, Ljubljana
E-pošta: igor.bizjak@uirsi.si